КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ПРОКУРАТУРИ В УКРАЇНІ

Курсант Попсуй І.С.
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри конституційного та міжнародного права Національної академії внутрішніх справ Барчук Г.І.

Діяльність органів прокуратури завжди займала особливе місце в державно-правовій системі України. Про значення правового статусу прокуратури свідчить й те, що в Конституції України даній структурі відводиться особливе місце, зокрема розділ VII, де чітко виписані основні конституційно-правові функції прокуратури, а також визначається її конституційно-правовий статус. З моменту проголошення України суверенною і незалежною державою, розпочався новий етап розвитку прокуратури.

Прокуратура України становить єдину систему, яка в порядку, передбаченому Законом України «Про прокуратуру», здійснює встановлені Конституцією України функції, з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави.

Сьогодні дієвий механізм органів прокуратури є одним з важливих чинників законності та правопорядку, сприяє реалізації принципу верховенства права, адже правоохоронна діяльність прокуратури спрямована на утвердження та забезпечення прав і свобод людини.

Питаннями конституційно-правового статусу прокуратури займається ряд науковців, а саме: В.Погорілко, А.Колодій, В.Федоренко, Н.Шукліна, Г.Семаков тощо.

Варто зазначити, що прокуратура функціонує у всіх державах. Всі без винятку держави, покладають на прокуратуру обов'язки органу кримінальної юстиції. Без сумніву, державне обвинувачення в суді в рамках кримінального судочинства є основною функцією прокуратури.

Наразі, прокуратура України, як і прокуратури інших постсоціалістичних держав Східної Європи, переживає складні часи. Криза законності, неналежне забезпечення правового захисту особистості й інтересів суспільства,постійне зростання злочинності, висувають підвищені вимоги до неї.

Саме ці фактори і об'єктивували необхідність прийняття нового закону, який врегулював би статус прокуратури, із врахуванням сучасних політичних та соціально-економічних реалій.

Так, в жовтні 2014 року, в Закон України «Про прокуратуру» парламентом були внесені певні зміни. Найбільш суттєвим нововведенням є скасування функції прокуратури щодо загального нагляду, а також приведення її структури до більш чіткого вигляду. Ліквідація цієї функції наблизить діяльність прокуратури у відповідність до європейського законодавства.

Водночас, позбавляючи прокуратуру вказаних функцій, Закон посилює механізми реалізації основних функцій прокуратури, тобто - нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно - розшукову діяльність. Зокрема, прокуратура може надавати письмові вказівки цим органам, які є обов'язковими для них і підлягають негайному виконанню.

Однією з найбільш суттєвих змін є те, що тепер структура прокуратури буде чітко трирівневою: Генеральна прокуратура України, регіональні прокуратури та місцеві прокуратури.

Отже, можна сказати, що попри певні зміни, Закон України «Про прокуратуру» далеко не досконалий, і новий парламент повинен продовжувати працювати над його вдосконаленням, та іншими законодавчими актами стосовно вдосконалення діяльності органів прокуратури.